Розрахунок страхового стажу для виплат з Фонду ТВП

Як відомо, на даний час до страхового стажу працівника зараховується період, в якому були оплачені страхові внески в повному обсязі, але не менше ніж в розрахунку з мінімальної заробітної плати. Проте, в історії соціального страхування з тимчасової втрати працездатності існують періоди, коли порядок розрахунку страхового стажу здійснювався в інший спосіб, зокрема – на підставі записів у трудовій книжці.

Детальна відповідь щодо застосування порядку розрахунку страхового стажу – у консультації Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності України.

Фонд соціального страхування
з тимчасової втрати працездатності
ВИКОНАВЧА ДИРЕКЦІЯ

04070, м. Київ, вул. Боричів Тік, 28
e-mail: fse@fse.gov.ua

тел.: 206-04-01
факс: 206-04-06

18.04.2014 № 5-44/Д-676з-120

На № _____ **від** _____

Доліба А.М.
вул. Богомольця, 17/1
м. Чернівці, 58001

Виконавча дирекція Фонду розглянула ваше звернення щодо обчислення страхового стажу, повідомляє наступне.

Із набранням чинності Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» від 18.01.2001 № 2240 (далі – Закон № 2240) розмір допомоги по тимчасовій непрацездатності застрахованим особам визначався залежно від тривалості страхового стажу (крім деяких категорій осіб, які мають установлені законодавством пільги) та розміру середньої заробітної плати.

Обчислення тривалості страхового стажу для оплати допомоги по тимчасовій непрацездатності, яке застосовувалося після набрання чинності Законом № 2240 (після 28.02.2001), було пов'язано зі сплатою страхових внесків до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (далі – Фонд) у порядку та розмірах, установлених законодавством, крім деяких періодів, які зараховувалися до страхового стажу застрахованої особи без сплати страхових внесків. Згідно зі статтею 7 Закону № 2240 до таких періодів належали періоди (сума періодів): тимчасової втрати працездатності; відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами; відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку; одержання виплат за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, крім пенсій усіх видів; загального трудового стажу працівника для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності, набутого ним до 28.02.2001, який визначався згідно з Правилами обчислення загального трудового стажу для призначення працівникам допомоги по тимчасовій непрацездатності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.1998 № 1658. Оскільки Фонд не мав можливості вести персоніфікацію сплати страхових внесків, то страховий стаж при оплаті допомоги по тимчасовій непрацездатності розраховувався у відповідності до записів у трудовій книжці про перебування застрахованої особи у трудових відносинах.

Починаючи з 01.01.2011 тривалість страхового стажу при розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності залежить не лише від сплати страхових внесків із заробітної плати застрахованої особи, а й від розміру сплаченого страхового внеску.

Виконавча дирекція Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності
№5-44/Д-676з-120 від 18.04.2014
13:44:56 М2

Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07. 2010 № 2464 (далі – Закон № 2464) були внесені зміни до частини першої статті 7 Закону № 2240, згідно з якими з 01.01.2011 страховий стаж – це період (строк), *протягом якого* особа підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, та за який щомісяця сплачено нею та роботодавцем або нею страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок.

Мінімальний страховий внесок – це сума коштів, що визначається розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати і розміру єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, встановлених законом на місяць, за який нараховується заробітна плата (дохід) (пункт 12 статті 2 Закону № 2240).

Крім того, під час обчислення тривалості страхового стажу після 01.01.2011 враховуються періоди, протягом яких застрахована особа не сплачує страхові внески, але які прирівнюються до періодів, за які сплачено страхові внески виходячи з розміру мінімального страхового внеску. Маються на увазі періоди отримання виплат за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, а саме: допомоги по тимчасовій непрацездатності; допомоги по вагітності та пологах; виплат за страхуванням на випадок безробіття (крім одноразової виплати для організації безробітним підприємницької діяльності); допомоги по тимчасовій непрацездатності потерпілому від нещасного випадку на виробництві чи професійного захворювання; пенсії по інвалідності (періоди виплати пенсій усіх інших видів не враховуються). Також зараховується до страхового стажу період отримання допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (згідно із Законом України «Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» щодо зарахування до страхового стажу періоду відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку» від 19.11.2013 № 691).

Страховий стаж обчислюється в місяцях. Неповний місяць роботи, якщо застрахована особа підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, або брала добровільну участь у цьому виді страхування, зараховується до страхового стажу як повний місяць за умови, що сума сплачених за цей місяць страхових внесків є не меншою, ніж мінімальний страховий внесок.

Якщо сума сплачених за відповідний місяць страхових внесків менша, ніж мінімальний страховий внесок, до страхового стажу зараховується лише період, визначений за формулою, відповідно до частини третьої статті 7 Закону № 2240 (пропорційно сумі сплачених страхових внесків): ТП = Св : В, де ТП – тривалість періоду, що зараховується до страхового стажу і визначається в місяцях; Св – сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, сплаченого за відповідний місяць; В – мінімальний розмір страхового внеску за відповідний місяць.

Також, частиною третьою статті 7 Закону № 2240 визначено, що до страхового стажу прирівнюється трудовий стаж, набутий працівником за час роботи на умовах трудового договору (контракту) до набрання чинності цим Законом, тобто до

28.02.2001 року. Для осіб, які вже мали загальний трудовий стаж до впровадження Закону № 2240, визначений згідно з Правилами № 1658, він зараховується до страхового стажу.

Отже, при визначенні страхового стажу застрахованої особи, яка на початок 2011 року має страховий стаж менше восьми років і не має пільг згідно чинного законодавства, починаючи з 2011 року необхідно керуватися інформацією про страховий стаж застрахованої особи набутий після 01.01.2011, який обчислюється за даними, що містяться в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру.

Відповідно до ст. 14' та 20 Закону № 2464 Пенсійний фонд України та його територіальні органи зобов'язані надавати безоплатно на вимогу застрахованих осіб інформацію, що міститься на їх персональних облікових картках у реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру (автоматизований банк відомостей, створений для ведення єдиного обліку фізичних осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню відповідно до закону), про страховий стаж та заробітну плату (дохід, грошове забезпечення), розмір сплаченого єдиного внеску та інші дані, що використовуються для обчислення та призначення страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Страхувальники, які виявили завищення сум на виплату матеріального забезпечення застрахованим особам, вказаних у заявах-розрахунках, що надані до органів Фонду, терміново повинні письмово повідомити орган Фонду за місцем обліку про зміст помилки (прізвище та ініціали застрахованої особи, номер листка непрацездатності та вид допомоги, по якому виявлено помилку) з подальшим відображенням повернутих сум у звіті по коштах Фонду за формою Ф4-ФСС з ТВП.

Надлишково отримані суми мають бути повернені на рахунок органу відділення Фонду, з якого здійснювалося фінансування, протягом трьох робочих днів після виплати допомоги застрахованим особам за рахунок отриманих від Фонду коштів. При забезпеченні вказаних строків повернення коштів фінансові санкції, передбачені статтею 30 Закону № 2240, не застосовуються.

У разі виявлення порушення робочим органом Фонду при перевірці порушення триденного терміну повернення надлишково отриманих коштів Фонду, страхувальник повинен сплатити штраф у розмірі 10 відсотків несвоєчасно повернутих страхових коштів та пеню в розмірі 0,1 відсотка від суми несвоєчасно повернутих страхових коштів і штрафних санкцій, розраховану за кожний день прострочення платежу. Крім того, статтею 30 Закону № 2240 встановлена відповідальність за порушення встановленого порядку використання страхових коштів, якою передбачено накладання штрафу у розмірі 50 відсотків неправомірно витраченої суми.

Заступник директора Т.А. Нагорна

Вик. Петрова О.А.
425-12-04

Департамент бухгалтерського аутсорсингу

Компанії «Вікторія»